

Æble/PæreNYT

Nr. 27 // 27. august 2021

FÆLLES

Aroma

- På de tidligste lokaliteter er det nu tid at måle på Aroma. Brug refraktometer, jodopløsning, og penetrometer til at vurdere den indre kvalitet. Målingerne bør påbegyndes 7-10 dage før det forventede plukketidspunkt. Pluk mindst 10 frugter til at måle på.
- Vurder også plukketidspunktet ud fra duft, smag og ved at se på grundfarven samt farven på kernerne. Begynder frugterne at drysse, er det også tegn på, at der snart skal plukkes.

Lagring - luft ud

Avlere, der lagrer frugt på kølelager hjemme, bør være opmærksomme på jævnlige luftninger på lageret. Der sker altid udvikling af gasarten ethylen på lageret. Udviklingen sker i takt med at frugten eftermodner. Ethylen øger frugtudviklingen i lageret. Koncentrationen af ethylen kan reduceres, hvis kølelageret jævnlige udluftes.

Fjern frugter med skader

- Frugt, som er skadet, vil nødmodne. Det sker for eksempel ved bægerråd, råd i kernehuset og sprækker i stilkenden.
- Skaderne kan være svære at se umiddelbart, men kan lettere spottes nu, fordi frugten nødmodne.
- Frugter med skader, tiltrækker ørentvist/bænkebidere, der laver huler i frugten.
- Der går råd i skadet frugt, og smitten gives videre via kontakt til nabofrugter.
- Fjern frugter med skader/råd for at undgå smitte til nabofrugter.

Bægerråd og råd i kernehuset er der meget af i år. Fugtigt vejr under blomstringen og ingen midler mod frugttrækraft er forklaringen.

INDHOLD:

FÆLLES	1
Aroma	1
Lagring - luft ud	1
Fjern frugter med skader	1
KONVENTIONELT	2
Clara Frijs	2
Erfaring med Pomoxon Extra mod tidligt frugtfald i Clara Frijs.....	2
SmartFresh	3
Cerone - plukketidspunktet	3
Lucas - Pomoxon Extra mod tidligt frugtfald	3
Farve	4
Lagersygdomme/råd	4
Pesticid-rester	4
Bladgødsning efter høst	4
Kobber efter høst	5
Cerone i pærer efter høst	5
Pærer efter høst	5
ØKOLOGI	6
Kvælstof til blomsterknopperne.....	6
Bladgødsning efter høst	6
Blødt skold i Santana	6
Clara Frijs	7
Concorde og Conference	7
Pærehvæpse.....	8
Pærer efter høst	8
Frugttrækraft	8
Bekæmpelse af mosegrise	8
Administrativt	8

Der går ofte råd i frugter med skader. Smitten gives videre via kontakt til nabofrugter.

KONVENTIONELT

Clara Frijs

- Generelt ses der usædvanligt meget frugtfald i Clara Frijs.
- Årsagen er ikke helt klar, da både frugter med og uden kerner falder af, så dårlig bestøvning/befrugtning er ikke forklaringen i alle steder.

Erfaring med Pomoxon Extra mod tidligt frugtfald i Clara Frijs

Enkelte avlere har prøvet dette i år. Virkningen har været tilfredsstillende. Se fotos herunder:

*Endnu ikke høstede Clara Frijs, den 26. august 2021 og høstede Clara Fris den 26. august.
Bemærk: næsten intet frugtfald.*

Lucas - Pomoxon Extra mod tidligt frugtfald

- På baggrund af erfaringerne fra Clara Frijs og det faktum, at Lucas generelt har været mere udsat for frostskaide og dårlig bestøvning/befrugtning (sorten er triploid) er det nærliggende at overveje, om det vil være hensigtsmæssigt at anvende Pomoxon Extra til forebyggelse af tidligt frugtfald i Lucas.
- Der er ikke tradition for eller erfaring med brug af Pomoxon Extra til forebyggelse af tidligt frugtfald i Lucas herhjemme.
- I Holland er der erfaring med at bruge 10 gram/ha aktivstof NAA i Lucas før høst. Brugt tæt på høst ses ikke påvirkning af frugtstørrelsen (i Holland ønsker man store pærer!).
- 10 gram/ha aktivstof NAA svarer til 0,35 l/ha Pomoxon Extra (29 gram/liter NAA).
- Brug 7-8 dage før forventet høst.
- Temperaturen skal gerne være over 15°C.
- Der er 7 dages behandlingsfrist på Pomoxon Extra.
- Behandlingen kan betragtes som en "forsikring" og der er sandsynligvis ikke nogen risiko ved at prøve dette i Lucas. *Behandling sker dog på eget ansvar!*

Drys i Lucas 26. maj 2021

Drys i Lucas 16. juni 2021

Udbytterne i Lucas ser nu bedre ud end forventet tidligere på sæsonen. Billederne her minder om, at meget har drysset, og det kan være et forvarsel om tidligt frugtfald.

SmartFresh

- Godkendt til æbler og pærer.
- Behandling med SmartFresh-behandlinger udføres af Jan Jager, som for bestilling kan kontaktes på telefon: 21 67 21 97.

Cerone - vær obs på plukketidspunktet

Er der brugt høje doseringer af Cerone, kørt flere gange og/eller er der behandlet på et sent tidspunkt, bør man holde ekstra godt øje med frugtens modningsudvikling, så man undgår at blive overrasket, hvis frugten modner nogle dage tidligere end forventet.

Farve

- Fosfor og zink har betydning for farvedannelsen og kan tilføres som bladgødskning.
- Monokaliumfosfat (MKP) indeholder 23% fosfor og 29% kalium. Dosering: 4 kg/ha.
- Zink tilføres som 125 g/ha zinksulfat (23%) eller som 125 ml Lebosol-Zink (40%) eller Zintrac (40%).
- Blanding: MKP kan blandes med Urea, MAP, Zink, Mangan.

Lagersygdomme/råd

- Signum: Der må maksimalt foretages 3 behandlinger med Signum, og der skal være mindst 10 dage mellem behandlingerne. Der bør sigtes ind med en sidste sprøjtning ca. 7 dage før plukning. Udover vejret skal man altså tage udgangspunkt i, hvornår den sidste sprøjtning skal finde sted og så tælle baglæns.
- **NB! Husk der kan være behov for at behandle mellem plukningerne.**
- Signum skal bruges tidligere end Switch.
- Switch: Der må maksimalt foretages 2 behandlinger med Switch pr år og der er 3 dages behandlingsfrist. Til forskel fra Signum har Switch en delvis kurativ effekt mod Gloeosporium. Ved erfaring for meget Gloeosporium foretrækkes Switch.
- Hvor der er skurv bør Signum eller Delan anvendes før regn. Delan WG har 21 dages behandlingsfrist. **Delan Pro har 35 dages behandlingsfrist.**
- Det er fristende at reducere på doseringerne frem mod høst. Hvordan effekten vil være af nedsatte doseringer vil blandt andet afhænge af smittetryk, vejret, lagringstid og sort. **Doseringen af Switch kan reduceres til 0,5-0,6 kg/ha. Doseringen af Signum er 0,75 kg/ha.**
- Behandling med SmartFresh vil have hæmmende effekt på udbrud af lagersygdomme.
- Dithane kan ikke regnes for at have sideeffekt på lagersygdomme. **Vær obs på at Dithane kan lave meget tydelig afsætning/slør på blade og frugter.** Der er 28 dages behandlingsfrist på Dithane.
- Lagersprøjtninger vil ikke have nogen effekt på bægerråd (side 1).

Pesticid-rester

- Mange af de sprøjtninger, som er udført i løbet af sommeren, vil kunne give rest-koncentration.
- Signum og Switch indeholder hver især to aktivstoffer.
- Når man lægger strategi for lagersprøjtningerne, er det derfor ikke kun de sidste behandlinger frem mod høst, man skal se på i forhold til rest-koncentrationer. Se på alle sommerens sprøjtninger, og vælg enten Signum eller Switch, som det sidste, hvis der er sprøjtet med meget forskelligt i løbet af sommeren.

Bladgødskning efter høst

- **Pas på med behandlinger med bladgødskning/svampemidler efter høst, hvis frugten fra bestøvertræerne skal plukkes senere og bruges.**
- Bladgødskning efter høst hjælper med at styrke næste års blomsterknopper.
- En standardbehandling vil være:
10-15 kg urea + 1,5 kg Solubor eller 1,5 l Bortrac + 1 l zink pr ha
- Ved stort udbytte og lavt kvælstoftal i bladanalysen, køres denne blanding 3 gange for at styrke knopperne.

- Magnesium: Hvis bladprøve viser lave Mg-værdier eller der er symptomer på Mg-mangel bruges: 10-15 kg urea + 1,5 l/kg bor + 10 kg bittersalt.
- Svovl: Har der været brugt for lidt svovl gennem sæsonen/op til høst kan det med fordel udbringes umiddelbart efter høst. Dette er særlig aktuelt i pærer - se afsnit nedenfor.

Kobber efter høst

- Kobber: Hvis der er behov for det (jævnfør bladprøver) er det godt at få bladgødsket med kobber umiddelbart efter sidste plukning. Løvet er fortsat grønt og modtageligt for optagelse af næringsstoffer.
- Kobber i høj dosering er imidlertid negativt for både regnorme og bladkvalitet. Så længe bladene er grønne og fortsat fotosynteseaktive og der opbygges reserver i træet, bruges derfor kun en moderat mængde kobber: ca 0,5 kg kobberoxyklorid pr ha. Denne dosering er for lav til at have sideeffekt på frugttrækræft.
- Først når bladene har skiftet farve og begynder at falde af, kan doseringen af kobber øges til ca 3 kg/ha.

Cerone til blomsterknopdannelsen i pærer efter høst

- Cerone efter høst kan bruges for at styrke blomsterknopdannelsen.
- Behandlingen udføres efter høst, mens bladene stadig er grønne og temperaturen er over 15-18°C.
- Der må anvendes 2 x 0,25 l/ha med 7 dages interval eller 1 x 0,5 l/ha. Vær klar over der højst må bruges totalt 0,75 l/ha pr sæson inklusive behandling i blomstringen.
- Behandlingen må først udføres, når frugten fra bestøvertræerne er plukket, hvis de skal plukkes senere og bruges.
- Hvor nødvendig behandlingen med Cerone efter høst er, vil afhænge af frugtbelastningen i år, væksthiveauet og **om der blev udtyndet med Cerone under blomstringen i 2021.**
- Mange andre forhold end bare behandlingen med Cerone efter høst, vil påvirke, hvordan næste års knopper udvikler sig.

Behandling med Cerone til blomsterknopdannelsen udføres efter høst, mens bladene stadig er grønne.

Pærer efter høst

- Pærebladgalmider er ødelæggende for bladkvaliteten. I løbet af sommeren sidder de inde i bladene, men vandrer ud inden bladene skrifter farve og falder til jorden. Det er efter høst/i september, der skal bladgødskes med 2 x 4-6 kg svovl med ca 10 dages interval.
- Pærebladlopper. Husk at pærebladlopperne kan fortsætte deres liv i træerne efter høst, og kan i så fald føre til højt smittetryk til næste forår. Når der ikke længere er frugt på træerne, kan der bruges højere dosering af bladgødskning, da konsekvensen af eventuelle svidninger ikke er så alvorlig, som når der er frugt på. Doseringen af kalisalpetet kan således øges til 12-14 kg/ha.
- Siltac kan bruges før og efter høst. Der bruges en koncentration på 0,12% og en væske-

mængde på 400-500 l/ha det vil sige ca 0,5 l Siltac pr ha. Bland ikke Siltac med andre midler. Movento bruges kun i løbet af forsommeren - ikke nu.

- Bladgødsning og svampesprøjtninger efter høst, se foregående afsnit om bladgødsning.
- **Pas på med behandlinger med bladgødsning/svampemidler efter høst, hvis frugten fra bestøvertræerne skal plukkes senere og bruges.**

Pærebladgalmider er ødelæggende for bladkvaliteten. I løbet af sommeren sidder de inde i bladene, men vandrer ud i løbet af sensommeren inden bladene skrifter farve og falder til jorden. De overvintrer under knopskæl mm.

ØKOLOGI

Kvælstof til blomsterknopperne

Hvis der i løbet af sommeren har regnet meget eller er vandet meget, kan der være blevet udvasket næringsstoffer fra jorden. Eller hvis træerne har haft eller har et stort udbytte er det vigtig for blomsterknopdannelsen til næste år at tilføjer 10-20 kg hurtigtvirkende kvælstof på jorden til opbygning af blomsterknopperne. F.eks. Øgro. Vær opmærksom på at I ikke overskrider jeres kvælstofkvote.

Bladgødsning efter høst

Bladgødsning med kvælstof efter høst for at styrke de nye blomsterknopper er aktuelt så længe der fortsat er mange grønne blade til at optage næringsstofferne.

Det er tilladt at bruges Aminosol PS. Desuden må der i økologisk produktion bruges Aminosol, som er baseret på hydroliseret animalsk protein efter høst. Produktet må ikke bruges på spiselige dele. Det skal registreres som en N-gødning.

Blødt skold i Santana

Santana er følsom for blødt skold. Følsomheden varierer mellem år.

For at forbygge skold må de ikke høstes for modne. Nedkøling skal foregå ved 4 grader de først 3-4 uger og ved atmosfærisk luft.

Sænk derefter gradvist temperaturen til 1,5-2 grader og 3 % ilt. CO₂ skal ligge på 0,8-1%.

Da der er risiko for skold i Santana vil det være en god ide, at de ikke ligger på lager for længe. Sælg dem gerne med det samme.

Clara Frijs

Clara Frijs er ikke en sort, som er egnet til økologisk produktion. Sorten er meget skurvfølsom. I år har det været ekstra svært at bekæmpe skurvangreb pga det våde vejr i maj.

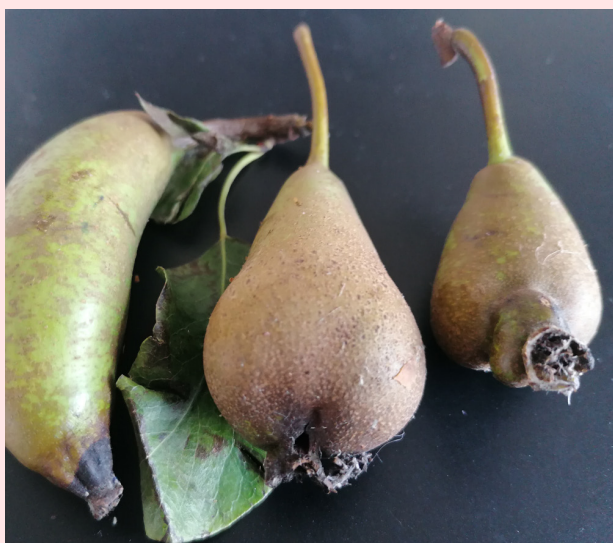
Desuden har det vist sig, at Clara Frijs er meget følsom for afdrift fra NeemAzal. NeemAzal bruges mod røde lus i æbler. Pas meget på afdrift til pærer.

Clara Frijs pærer med bladskader fra afdrift af NeemAzal. Clara Frijs er meget følsom for pæreskurv.

Concorde og Conference

Concorde og Conference kan få en meget fin kvalitet i økologisk produktion. Den bedste måde at undgå skrub på, er sprøjte meget sen aften eller meget tidlig morgen med svampemidler.

Hvis jeres pærer ser således ud ved høst, har de været angrebet af pærehvæpse.

Meget fine økologisk Concorde ved svampebekæmpelse om natten.

Pærehvepse

Pærehvepse lægger æg i blomsterne lige før og under blomstring. Angreb kan reduceres ved bekæmpelse med Kvassia. Kvassia er ikke godkendt i Danmark, men der har været udført forsøg med Kvassia mod pærehvepse på forsøgsdispensation.

Massefangst af de voksne hvepse omkring blomstring med hvide limplader kan reducere angreb.

Pærer efter høst

Pærebladgalmider er ødelæggende for bladkvaliteten. I løbet af sommeren sidder de inde i bladene, men vandrer ud inden bladene skrifter farve og falder til jorden. Det er efter høst/i september, der skal bladgødskes med 2 x 4-6 kg svovl med ca 10 dages interval. Den bedste bekæmpelse fås om efteråret, hvis der bekæmpes på varme dage. Gerne over 20°C. Bekæmpelse om foråret er ikke så effektiv.

Frugttrækræft

Bladgødskning med kobber har en sidevirkning på frugttrækræft. For at kunne bladgødskes med kobber kræves dokumenteret mangel og en konsulenterklæring. Vær opmærksom på ikke at bruge mere kobber end der er skrevet i konsulenterklæringen

Hvis der er behov for det (jævnfør bladprøver) er det godt at få bladgødsket med kobber umiddelbart efter sidste plukning. Løvet er fortsat grønt og modtageligt for optagelse af næringsstoffer.

Bekæmpelse af mosegrise

For at forebygge mosegrise er det vigtigt efter høst at holde plantagen ren for ukrudt i træærken, at holde græsset kort og fjerne nedfaldsæbler. Nedfaldsæbler er foder til mosegrisene. Erfaring viser, at hvis der kobles en tromle efter græsslåmaskinen så generer dette mosegrisene. Deres gange trykkes sammen.

Administrativt:

Producentkifter for 2021

Styrelsen forventer at påbegynde sagsbehandling med producentkifter for indeværende produktionsår til september - lidt tidligere end sidste år. Det er vores oplevelse, at især bedrifter, der har været involveret i producentkifter, skal påregne at få udbetalt økologitilskud sent.

ØA- og PLG-tilsagn

Tidligere blev det meldt ud, at ansøgningsrunden for nye tilsagn til Økologisk Arealtilskud og Pleje af græs vil åbne i løbet af sommeren, men nu forventer Landbrugsstyrelsen først at åbne den 1. oktober og lukke 3. december i år. ØA-tilsagn vil kun være 3-årige mod tidligere 5 år. PLG-tilsagn vil være 5-årige.

Udbetalinger af ØA- og Pleje af græstilsagn for 2021 begynder i starten af december og det er målet, at 60 % er udbetalt inden 1. januar 2022 - både for ØA og PLG. Ønskes ØA tilsagn til nye økologiske arealer, skal de være omlagt senest d. 1. september.

Økologisk arealtilskud og pleje af græs- og naturarealer: Du kan søge nye tilsagn til efteråret

Ansøgningsperioden for at søge nye tilsagn forventes at blive fra 1. oktober til 3. december 2021. Du kan søge nye 5-årige plejegræs-tilsagn, mens tilsagnsperioden for økologisk arealtilskud fra 1. september 2021 bliver på 3 år.

[Læs hele nyheden](#) Brug for hjælp, kontakt Paw Helms pahe@hortiadvic.dk eller Richard de Visser rdv@hortiadvic.dk.